

Danube Floodplain

Smanjenje rizika od poplava
obnavljanjem inundacija duž reke
Dunav i njenih pritoka

O projektu Danube Floodplain

Cilj projekta Danube Floodplain je smanjenje rizika od poplava obnavljanjem plavnih područja duž reke Dunav i njenih pritoka. Projekat okuplja eksperte iz 10 zemalja i 22 organizacije. Glavne ciljne grupe projekta su ministarstva, institucije nadležne za upravljanje slivovima, stručnjaci i drugi zainteresovani subjekti.

Trajanje projekta: 06.2018-11.2020.

Projekat ko-finansira Evropska unija (ERDF, IPA fondovi).

Glavni cilj

Unapređenje upravljanja međunarodnim vodama i sprečavanje rizika od poplava, uz povećanje pozitivnih efekata na očuvanju biodiverziteta.

Očekivana promena

Unapređena znanja o upravljanju vodama, uz zajedničku dobit koristi za ekosisteme, društvo, privredu i zaštitu od poplava širom sliva Dunava.

Rezultati

- Priručnik za obnavljanje i očuvanje plavnih područja na slivu Dunava, prvenstveno namenjen stručnjacima;
- Strateško uputstvo za održivo upravljanje plavnim područjima na slivu reke Dunav, koje rezimira ključne nalaze iz Priručnika, ali je namenjeno širem auditorijumu i
- Akcioni plan za sliv Dunava sa dogovorenim narednim koracima ka realizaciji projekata za obnovu i zaštitu plavnih područja.

Dunav

- je druga po dužini evropska reka (2.850 km), koja teče kroz 19 zemalja i utiče na živote 81 miliona stanovnika;
- ima slivno područje površine 801.500 km²;
- je od kraja XIX veka izgubio 80% svojih močvara i plavnih područja;
- nas je gubitkom svojih plavnih područja ostavio bez ogromnog kapaciteta za prečišćavanje vode.

Sliv reke Dunav

- obezbeđuje staništa za 5.000 životinjskih i 2.000 biljnih vrsta;
- predstavlja izvor pijaće vode za oko 20 miliona ljudi;
- pruža niz ekosistemskih usluga, kao što su očuvanje biodiverziteta, prečišćavanje vode, ublažavanje poplava, ribarstvo i turizam;
- je značajan transportni koridor;
- ima centralnu ulogu u rekreaciji i turizmu – pruža značajan privredni podsticaj priobalnim područjima;
- odlikuje raznoliko korišćenje zemljišta, koje obuhvata širok dijapazon poljoprivrednih delatnosti, šumarstvo, rudarstvo, nedirnutu prirodu, naselja i industriju.

Dodatna vrednost plavnih područja

Plavna područja su izvanredna staništa, posebno za ptice koje ih koriste kao prirodne selidbene koridore i mesta na kojima se gnezde.

Imaju značajnu ulogu u zaštiti od poplava zadržavanjem i smanjenjem energije poplavnih talasa.

Poplave su prirodne pojave. Međutim, mogu da se pretvore u katastrofe, prouzrokujući obimne štete – posebno na mestima gde su prirodna plavna područja odsečena od reka.

Kako poplave postaju sve ozbiljnije i učestalije usled klimatskih promena, očekuje se da će se negativni uticaji u Evropi značajno povećati u narednom periodu. Klimatska kolebanja će učiniti društvo još ranjivijim na te sve uobičajenije pojave.

436
milijardi
evra

U periodu od 1980. do 2016. godine, ukupni prijavljeni privredni gubici prouzrokovani ekstremnim meteorološkim i klimatskim uslovima u Evropskom ekonomskom prostoru (EEP) iznosili su oko 436 milijardi evra, prema vrednosti evra iz 2016. godine (Izveštaj EEP, 2017).

Nekoliko studija je već pokazalo da ljudi i ekosistemi imaju veću dobrobit kada se plavna područja zadržavaju u prirodnom stanju, nego kada se na njima razvijaju ratarstvo i intenzivna poljoprivreda.

Za ublažavanje uticaja poplava i očuvanje dinamičkih akvatičnih ekosistema, potrebna je primena rešenja koja su održiva i u skladu sa prirodom.

Rešenja prirodnog retenziranja voda na nivou sliva omogućuju nam da ublažimo uticaje i poplava i suša. Retenziranje vode ne samo da smanjuje rizik od poplava, već poboljšava uslove za snabdevanje vodom koja je potrebna za vegetaciju i obnavljanje resursa podzemnih voda, kao i za ljudsku upotrebu (npr. intenzivna poljoprivredna proizvodnja).

Rešenja za obnavljanje plavnih područja koja su u skladu sa prirodom mogu biti od pomoći

- objediniti zaštitu od poplava sa ekonomskim i ekološkim prednostima;
- proširiti mogućnosti upravljanja i korišćenja plavnih područja;
- učiniti područje privlačnijim za održivi turizam;
- omogućiti veći diverzitet staništa i vrsta;
- ublažiti efekte ekstremnih meteoroloških pojava;
- sprečiti produbljivanje korita i
- postići dobar kvalitet vode.

U okviru projekta biće odabrana plavna područja i intervencije duž reke Dunav i njenih pritoka, koji će prikazati prednosti objedinjavanja rešenja sa najboljim efektima na smanjenje rizika od poplava i dobiti na ekosisteme.

Biće izrađene studije izvodljivosti za pet odabranih pilot područja duž Dunava i njegovih pritoka. Analiziraće se mere i razraditi nove varijante upravljanja rizikom od poplava, u cilju promovisanja najboljih mogućih rešenja za ekosisteme i ljudsko društvo.

Odabrana pilot područja projekta Danube Floodplain

